

Prednostne teme

Janja Kosem

Svetovalka na LIFE Krepitev zmogljivosti 2

Center ROG, Ljubljana – 27. in 28. januar 2026

LIFE PROGRAMME – LIST OF PRIORITY TOPICS FOR 2025-2027

Contents

1. Sub-programme nature and biodiversity.....	4
1.1. EU NATURE AND BIODIVERSITY	4
1.1.1. Priorities stemming from EU nature and biodiversity legislation	5
1.1.2. Priorities stemming from the EU Biodiversity Strategy for 2030.....	6
1.2. AWARENESS RAISING, COMPLIANCE ASSURANCE AND ACCESS TO JUSTICE RELATED TO NATURE AND BIODIVERSITY LEGISLATION	9
2. Sub-programme circular economy and quality of life	11
2.1. CIRCULAR ECONOMY AND WASTE	11
2.1.1. Recovery of Resources from Waste.....	11
2.1.2. Circular Economy and the Environment	12
2.2. ZERO POLLUTION AND SUSTAINABLE MANAGEMENT OF NATURAL RESOURCES	14
2.2.1. Air 15	
2.2.2. Water	16
2.2.3. Soil	22
2.2.4. Noise	23
2.2.5. Chemicals	24
2.2.6. Industrial Emissions and Safety:	25
2.2.7. A New European Bauhaus.....	25
2.3. ENVIRONMENTAL GOVERNANCE.....	26
2.3.1. Activities in support of public administrations' decision-making and voluntary approaches for the public and the private sector	26
2.3.2. Environmental compliance assurance and access to justice	29
2.3.3. Behavioural change and awareness-raising initiatives	30
3. Sub-programme climate change mitigation and adaptation.....	32
3.1. CLIMATE CHANGE MITIGATION	32
3.2. CLIMATE CHANGE ADAPTATION	32
3.3. CLIMATE GOVERNANCE AND INFORMATION.....	33
4. Sub-programme clean energy transition	34

Lista prednostnih tem 2025-2027

Iščete pravi razpis?

The screenshot shows the EU Funding & Tenders Portal. The header includes the European Commission logo and the text 'EU Funding & Tenders Portal'. A navigation bar contains links for Home, Funding, Procurement, Projects & results, News & events, Work as an expert, and Guidance & documents. A search bar is located on the right. The main content area is titled 'Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)'. It includes a description of the programme, its budget, and a call to action. A search box for proposals and tenders is highlighted with a red border, showing a search bar and a 'View (168)' button. Below the search box, there is a warning message: 'Calls for Tenders are not available when you have selected a programme. See all Calls for tenders published by EC'. The 'Priorities' section lists the main goals of the LIFE programme. On the right side, there are sections for 'Projects & Results' and 'Follow the latest progress and get involved: LIFE programme'.

European Commission | EU Funding & Tenders Portal

Home Funding EU programmes Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)

Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)

Created in 1992, the LIFE programme is the EU's funding instrument for the environment and climate action, which has co-financed more than 5,000 projects helping Europe to become greener. As of 2021, the LIFE programme includes the new Clean Energy Transition sub-programme.

The overall budget for the implementation of the LIFE programme 2021-2027 will be EUR 5.432 billion.

Join us and submit your project ideas under the Calls for proposals to address the challenges of environmental degradation, climate change and a clean energy transition.

Find calls for proposals and tenders

Search calls for proposals by keywords, programme parts, ... [View \(168\)](#)

⚠ Calls for Tenders are not available when you have selected a programme. [See all Calls for tenders published by EC](#)

Priorities

The LIFE programme's main goals are to:

- help make the shift towards a more sustainable, circular, energy-efficient, renewable energy-based, climate-neutral and -resilient economy.
- protect, restore and enhance our environment.
- halt and reverse biodiversity loss.
- stop the degradation of ecosystems by managing and enhancing the Natura 2000 network, thereby boosting sustainable development.
- encourage and support green ideas from both large and small companies, NGOs, public authorities, citizen groups and academia, amongst others.

Projects & Results

See the work done in past and ongoing projects. View the statistics on proposals, success rates, funded projects and participants.

[View Projects & Results](#)

Follow the latest progress and get involved:

[LIFE programme](#)

Podprogrami

Narava in biotska
raznoverstnost

Krožno
gospodarstvo in
kakovost življenja

Blaženje podnebnih
sprememb in
prilagajanje nanje

Prehod na čisto
energijo

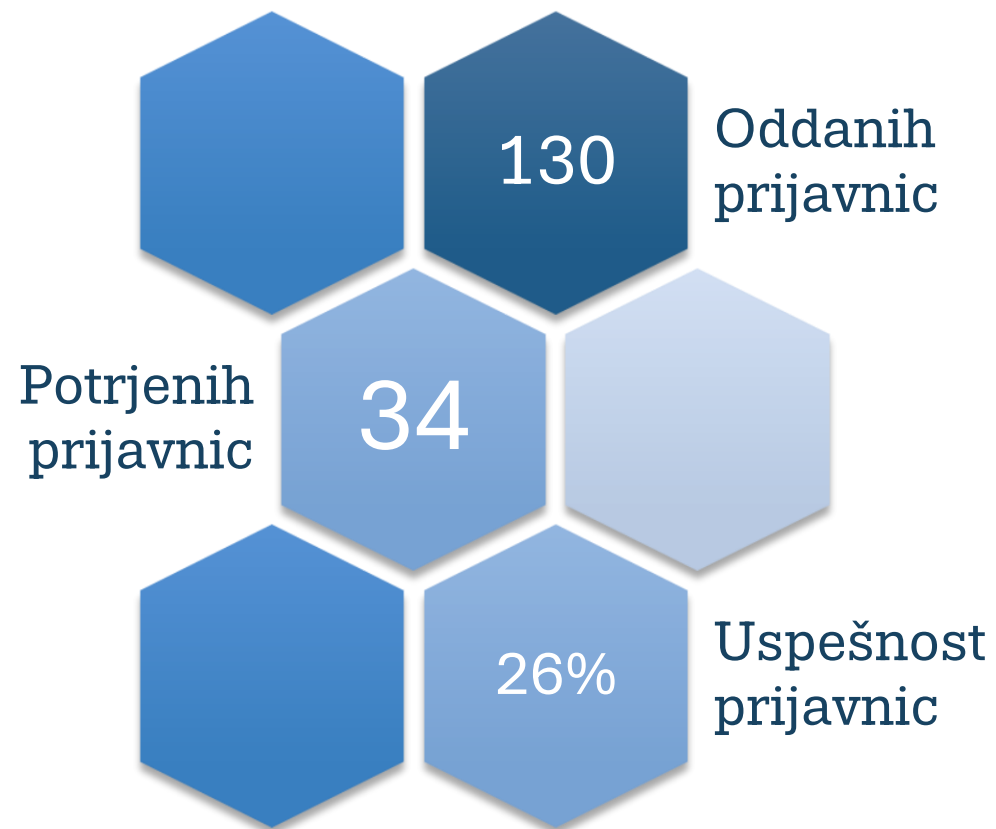
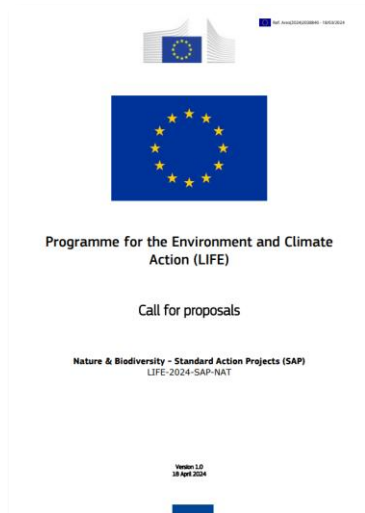
Narava in biotska raznoverstnost

970.8 milijonov EUR

Statistika LIFE razpisa 2024

Prednostna področja (Priority areas)

“EU Nature and Biodiversity”

Nature Governance – “Awareness raising , compliance assurance and access to justice related to nature and biodiversity legislation”

Število projektov in višina sredstev na razpisu LIFE 2025

Topic	Topic budget (mln EUR)	Indicative range of project budgets (mln EUR)	Estimated number of projects to be funded
LIFE-2025-SAP-NAT Nature and Biodiversity	153	2-13	30
LIFE-2025-SAP-NAT-GOV Nature governance	3.5	1-2	3

Space for Nature

- Obnova ali izboljšanje naravnih ali polnaravnih habitatov znotraj ali zunaj obstoječih zavarovanih območij
- Ustanovitev dodatnih zavarovanih območij
- Ustanovitev ekoloških koridorjev ali razvoj druge zelene infrastrukture
- Preizkušanje novih pristopov k upravljanju območij
- Ukrepanje proti pritiskom, ki vplivajo na habitate zavarovanih območij

Safeguarding our species

- Izboljšanje stanja vrst
- Zmanjšanje vpliva invazivnih tujerodnih vrst

Behavioral change and awareness raising initiatives

- Spodbujati ozaveščanje o naravi in biotski raznovrstnosti
- Podpirati komunikacijo, upravljanje in razširjanje informacij
- Spodbujati boljše okoljsko upravljanje

Compliance assurance and access to justice (Aarhuška konvencija)

- Spodbujanje učinkovite udeležbe javnosti in dostopa do pravnega varstva v politiki na področju narave in biotske raznovrstnosti
- Vzpostavitev mrež strokovnjakov za zagotavljanje skladnosti
- Vzpostavitev poklicnih kvalifikacij in usposabljanja za izboljšanje udeležbe javnosti
- Razvoj in izvajanje strategij in politik
- Izboljšanje ustreznih informacijskih sistemov, ki jih upravljajo javni organi
- Sodelovanje z državljani za spodbujanje in spremljanje skladnosti

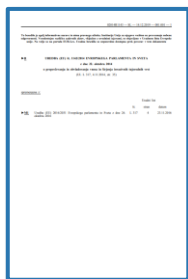
Ključni dokumenti

Direktiva o habitatih
([več](#))

Direktiva o pticah
([več](#))

Uredba o invazivkah
([več](#))

Strategija EU za
Biodiverzitetu 2030

Uredba o obnovi
narave

Drugi dokumenti

Smernice o strogem varstvu živalskih vrst na podlagi direktive o habitatih

Seznam prednostnih vrst ptic v EU za financiranje v okviru LIFE

Merila in smernice za določitev zavarovanih območij

Smernice za opredelitev, kartiranje, spremljanje in varstvo starih gozdov v EU

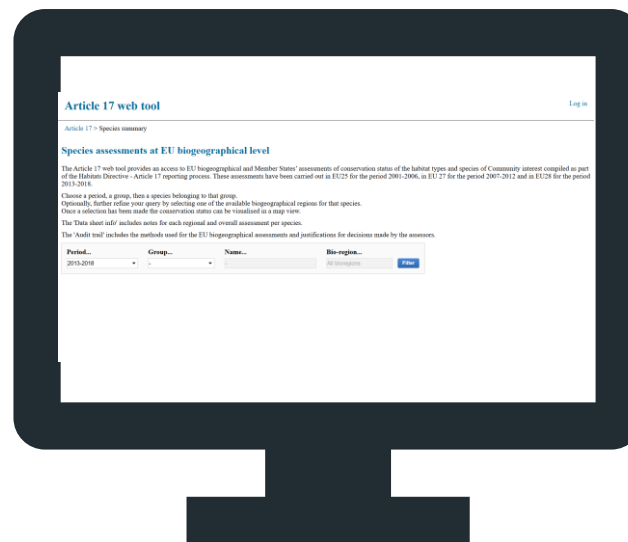
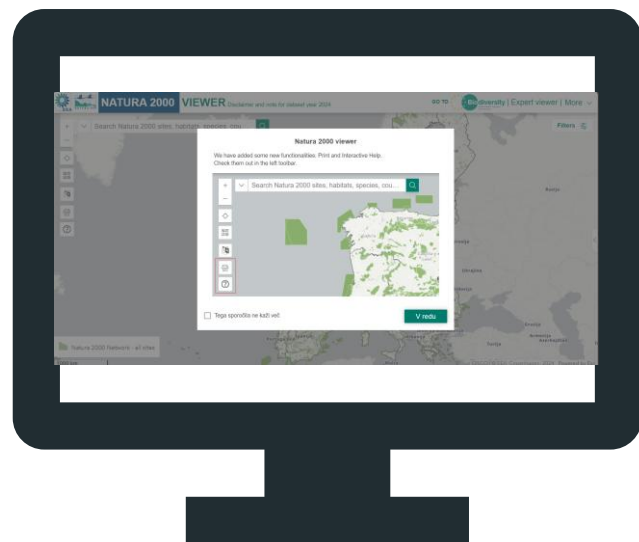
Smernice za uvajanje zelene in modre infrastrukture na ravni EU

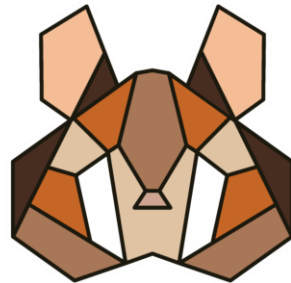
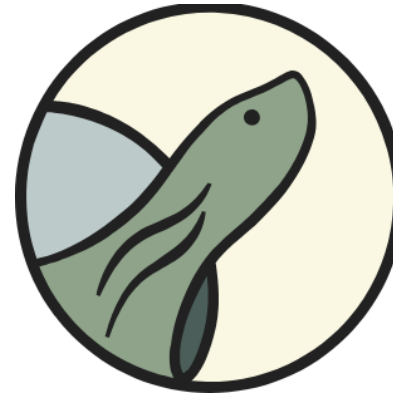
Smernice za pogozdovanje in saditev dreves, ki so prijazne do biotske raznovrstnosti

Uporabne povezave

Primeri projektov - živali:

LIFE
Bachmuschel

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Sofinancira
Evropska unija

Primeri projektov – rastline in habitati:

Primeri projektov - morje:

Primeri projektov – Nature Governance:

Podprogrami

Narava in biotska
raznoverstnost

Krožno
gospodarstvo in
kakovost življenja

Blaženje podnebnih
sprememb in
prilagajanje nanje

Prehod na čisto
energijo

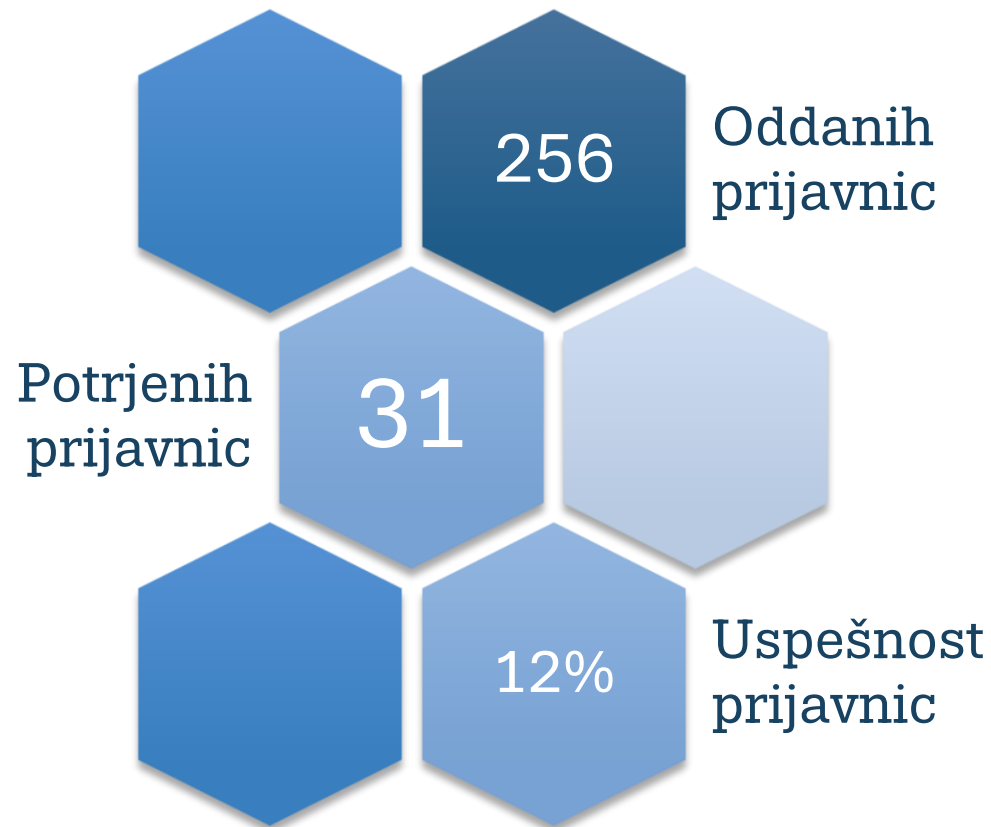
Krožno gospodarstvo in kakovost življenja

567.3 milijonov EUR

Statistika LIFE razpisa 2024

Prednostna področja (Priority areas)

“Circular economy and waste”

“Zero pollution and sustainable management of natural resources”

“Environmental governance”

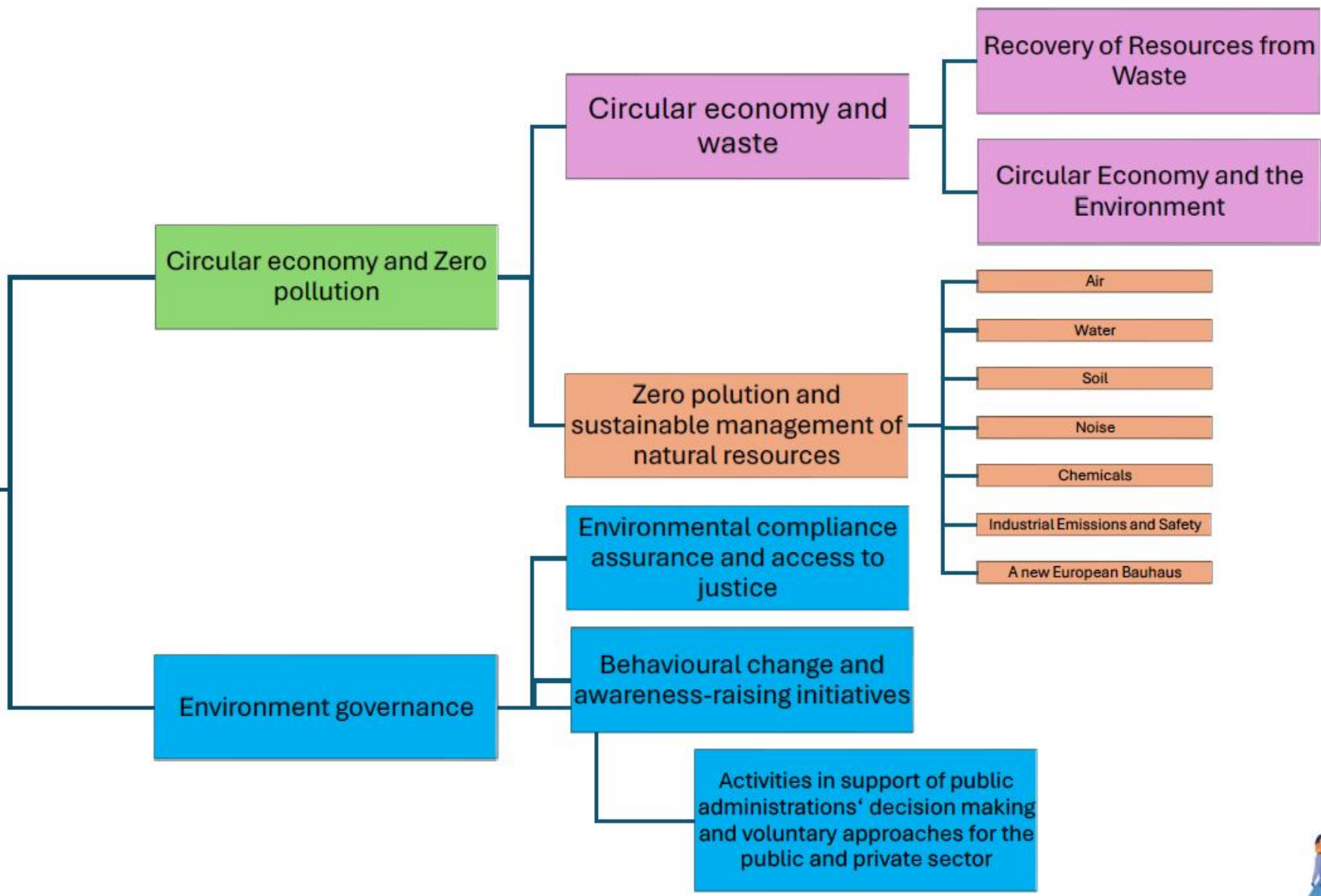

Število projektov in višina sredstev na razpisu LIFE 2025

Topic	Topic budget (mln EUR)	Indicative range of project budgets (mln EUR)	Estimated number of projects to be funded
LIFE-2025-SAP-ENV- ENVIRONMENT - Circular Economy and Zero Pollution	77 (4 for Bauhaus sub-topic)	2-10	30
LIFE-2025-SAP-ENV-GOV - Environment governance	4	0.7-2	3-4

2025-LIFE-SAP-ENV

Akcijski načrt za krožno gospodarstvo

Uredba o baterijah in odpadnih baterijah

Uredba o pošiljkah odpadkov

Uredba za primerno zasnovo za trajnostne izdelke

Program za Evropo brez odpadkov

Recovery of Resources from Waste

- Podpiranje uvedbe recikliranih materialov z dodano vrednostjo
- Identifikacija, sledenje, ločevanje, preprečevanje in dekontaminacija odpadkov, ki vsebujejo nevarne snovi

Circular Economy and the Environment

- Zmanjševanje ali preprečevanje porabe virov in nastajanja odpadkov
- Novi modeli za izboljšane sheme razširjene odgovornosti proizvajalcev
- Oblike in načrti, ki zmanjšujejo vplive na okolje
- Trajnost izdelkov
- Zmanjševanje števila izdelkov za enkratno uporabo

**Recovery of
Resources
from Waste**

Izvajanje inovativnih rešitev za podporo **uvajanju recikliranih materialov**, sestavnih delov ali izdelkov z dodano vrednostjo za področja:

Ključni tokovi:

- **OEEO**: Reciklaža elektronskih naprav (npr. sončne celice, telefoni)
- **Baterije in akumulatorji**
- **Izkoriščanje vozil in ladij ob koncu življenjske dobe**
- **Gradbeni in rušitveni odpadki**
- **Plastika in embalaža**
- **Biorazgradljivi odpadki**
- **Tekstil**: Vključno z obutvijo in vzmetnicami
- **Kompozitni materiali**: npr. ogljikova ali steklena vlakna
- **Kritične surovine** iz odpadkov

**Recovery of
Resources
from Waste**

2. Izvajanje inovativnih rešitev za **identifikacijo, sledenje, ločevanje, preprečevanje in dekontaminacijo odpadkov**, ki vsebujejo **nevarne snovi**, da se omogoči:

- (1) recikliranje obdelanih odpadkov z dodano vrednostjo odpadkov in varno odstranjevanje nevarnih snovi ali
- (2) zmanjšanje obsega problema.

Posebna pozornost:

- azbest in druge nevarne snovi iz odpadkov od rušenja objektov
- snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost.

cemLOOPXL

by Elex and Heidelberg Materials

**Circular
Economy
and the
Environment****Podpora krožnim vrednostnim verigam**

- Razvoj poslovnih in potrošniških modelov, vključno z bioosnovanimi
- Osredotočeno na ključne produktne verige iz novega Akcijskega načrta EU za krožno gospodarstvo

Izboljšana odgovornost proizvajalcev

- Novi modeli za razširjeno odgovornost proizvajalcev
- Vključno s pristojbinami za eko-modulacije

Trajnostno oblikovanje

- Dizajni, ki zmanjšujejo okoljski vpliv izdelkov in družbe:
- večja trpežnost
- lažje popravilo
- ponovna uporaba, nadgradnja
- reciklaža, uporaba recikliranih in bio-osnovanih materialov

Rešitve po fazi oblikovanja

- Spodbujanje popravil, obnove, nadaljnje uporabe, nadgradenj
- Digitalne platforme za podaljšanje življenjske dobe izdelkov

Zmanjšanje enkratne uporabe

- Podpora za širšo uporabo večkrat uporabnih izdelkov

Prenos in sprejem inovativnih rešitev

- Krožni poslovni modeli (npr. produkt kot storitev)
- Spodbujanje povpraševanja po sekundarnih surovinah
- Industrijska simbioza in povezovanje presežkov med sektorji
- Digitalni potni list izdelkov za optimizacijo vrednosti in sledenje

Akcijski načrt za ničelno
onesnaženje

Uredba o registru izpustov
in prenosov onesnaževal

Direktiva o industrijskih
emisijah

Direktiva o kakovosti
zunanjega zraka in
čistejšem zraku za Evropo

Air

- Izboljšanje kakovosti zraka in zmanjšanje emisij PM delcev
- Trajnostna mobilnost v cestnem prometu
- Trajnostna mobilnost zunaj cestnega prometa
- Zmanjšanje emisij iz kmetijstva

Water

- Kakovost in količina vode
- Upravljanje morskih in obalnih voda
- Vodne storitve

Soil

- Ohranjanje ali izboljšanje zdravja tal
- Obnova, zaščita in izboljšanje zdravja tal ter preprečevanje degradacije tal

Noise

- Znatno zmanjšanje hrupa v gosto naseljenih urbanih območjih
- Zmanjšanje hrupa in vibracij

Chemicals

- Preprečevanje in zmanjševanje vpliva nevarnih snovi na okolje ali zdravje ljudi
- Zmanjševanje vpliva proizvodnje in uporabe kemikalij v vrednostni verigi
- Inovacije na področju digitalnih podatkov za napredna orodja
- Uvajanje varnih in trajnostnih rešitev

Industrial Emissions and Safety

- Tehnike preprečevanja in zmanjševanja onesnaževanja
- Nadzor nevarnosti večjih nesreč

New European Bauhaus

- Celostno zmanjšanje vplivov na okolje
- Zmanjšanje vpliva na okolje v stavbah
- Povečanje trajnosti mode
- Krožna okrožja
- Ohranjanje ali povečanje biotske raznovrstnosti, ki prispeva k izvajanju NEB

Air

Izboljšanje kakovosti zraka in zmanjšanje emisij PM delcev

- zlasti na območjih z veliko uporabo trdih goriv (npr. drva, premog) ali z emisijami prahu iz gradbeništva, rudarstva ipd.

Trajnostna mobilnost v cestnem prometu

- npr. električna vozila, alternativna goriva, retrofit programi, območja z nizkimi emisijami (LEZ/ZEZ), aktivna mobilnost (hoja, kolesarjenje)

Trajnostna mobilnost zunaj cestnega prometa

- rešitve za pomorski promet, letalstvo, pristanišča, NRMM in pripadajočo infrastrukturo

Zmanjšanje emisij iz kmetijstva

- zlasti amonijaka, metana, PM in NMVOC, skladno z mednarodnimi smernicami in zakonodajo EU

Water

Kakovost in količina vode

- Izboljšanje kakovosti vode
- Izvajanje ukrepov za obvladovanje poplav in/ali pomanjkanja vode ter suše

Upravljanje morskih in obalnih voda

- Podvodni hrup
- Morski odpadki in/ali onesnaževala
- Motnje in poškodbe morskega dna
- Preučevanje in zmanjševanje vplivov izkoriščanja in raziskovanja globokega morja
- Prekomerni ribolov in/ali naključni prilov
- Vnos hranil in organskih snovi
- Plovba (npr. po pomorskih prometnicah)
- Vplivi obnovljive energije na morju

Vodne storitve

- Orodja za sisteme za pitno vodo in čiščenje komunalnih odpadnih voda
- Učinkovita in trajnostna oskrba z vodnimi storitvami
- Alternativna oskrba z vodo
- Trajnostne rešitve za upravljanje z vodo za zasebna podjetja

Soil

- **Ohranjanje ali izboljšanje zdravja tal**
- **Obnova, zaščita in izboljšanje zdravja tal ter preprečevanje degradacije tal**

Zdrava tla in talni organizmi so ključnega pomena za:

- prehranske sisteme,
- uravnavanje voda,
- kroženje hranil,
- biotsko raznovrstnost,
- blaženje podnebnih sprememb in
- odpornost na suše in druge naravne nesreče.

INBIOSOIL

Noise

Prednost imajo projekti, ki:

- bistveno **zmanjšujejo hrup v gosto poseljenih urbanih območjih;**
- **zmanjšujejo hrup in vibracije**, škodljive za zdravje ljudi in/ali kopenske in vodne ekosisteme.

Primeri:

- Protihrupne ograje iz okolju prijaznih materialov
- Površine z nizko stopnjo hrupa in/ali pnevmatike z nizkimi življenjskimi stroški
- Zmanjšanje hrupa na področju železniškega prometa in letališč

Chemicals

Preprečevanje in zmanjševanje vpliva nevarnih snovi na okolje in zdravje ljudi, zlasti:

- Snovi, ki povzročajo zelo veliko zaskrbljenost (SVHC) (npr. hormonski motilci, obstojne snovi),
- kombinirani učinki snovi,
- nanomateriali,
- biocidni in fitofarmaceutski proizvodi,
- PFAS (per- in polifluorirane snovi),
- zamenjava SVHC s ne-kemijskimi alternativami,
- azbest v recikliranih materialih.

Zmanjševanje vpliva proizvodnje in uporabe kemikalij v vrednostni verigi

- razvoj zelenih in pametnih (digitalnih) tehnologij,
- napredni materiali,
- nizkoogljčna in okolju prijazna proizvodnja.

Inovacije na področju digitalnih podatkov za napredna orodja

- napredna orodja, metode, modeli,
- analiza podatkov – tudi za zmanjšanje potrebe po testiranju na živalih.

Uvajanje varnih in trajnostnih rešitev

- snovi, materiali in izdelki z minimalnim okoljskim odtisom in vplivom na:
  - podnebje,
  - vire,
  - ekosisteme in
  - biotsko raznovrstnost

Industrial Emissions and Safety

Tehnike preprečevanja in zmanjševanja onesnaževanja (vključno s ponovno uporabo)

- zmanjšanje onesnaževal, zlasti PM_{2,5}, NO_x, SO₂, NH₃ in/ali NMVOC ter metana, surovin, vode in energije, ki jih uporabljajo industrijski obrati

Nadzor nad nevarnostmi večjih nesreč, povezanih z nevarnimi snovmi

European Commission | Log in | English | Search

European Bureau for Research on Industrial Transformation and Emissions

Home About Reference Documents CDM Documents International Activities News Job Opportunities FAQs BATIS INCITE

European Commission > EU-BRITE > BAT reference documents

BAT reference documents

BAT reference documents (BREFs) represent the outcome of the 'Sevilla process'. The majority of BREFs cover specific agro-industrial activities, such BREFs are referred to as 'sectoral BREFs'. However, there are also a number of 'horizontal BREFs' dealing with cross-cutting issues such as energy efficiency, industrial cooling systems or emissions from storage with relevance for industrial manufacturing in general. A specific BREF was developed for the monitoring of emissions to air and water from installations under the Industrial Emissions Directive, which is referred to as the 'ROM'. The table below presents in alphabetical order a list of all BREFs drawn up to date.

[Show more](#)

[Archived reference documents](#)

[BREFs under other policies](#)

[Translations](#)

[Click here to see the legend](#)

New European Bauhaus

Celostno zmanjšanje vplivov novih stavb in urbanizacije na okolje ob spodbujanju socialne vključenosti

Zmanjšanje vpliva na okolje na ravni stavbnega fonda z zmanjšanjem povpraševanja po novih stavbah

Povečanje trajnosti mode ob izpolnjevanju zahtev v zvezi z estetiko in vključenostjo

Krožna okrožja, ki vključujejo ustvarjanje krožnih vrednostnih verig za spodbujanje mestnih gospodarstev, hkrati pa omogočajo obnovo mest in ozemelj ter/ali odpornost na posledice podnebnih sprememb

Ohranjanje ali obnova biotske raznovrstnosti, ki prispeva k izvajanju nove pobude EU Bauhaus, tudi z rešitvami, ki temeljijo na naravi ([NBS](#))

Dejavnosti v podporo odločanju javnih uprav in prostovoljnem pristopom za javni in zasebni sektor

Zagotavljanje skladnosti z okoljskimi predpisi in dostop do pravnega varstva

Pobude za spremembo vedenja in ozaveščanje

Dejavnosti v podporo odločanju javnih uprav in prostovoljnim pristopom za javni in zasebni sektor

- Izboljšanje zmogljivosti javne uprave za upravljanje, spremljanje in/ali ocenjevanje kompleksnih pobud
- Razvoj pristopov za spodbujanje, izvajanje in/ali usklajevanje prostovoljnih instrumentov, namenjenih zmanjšanju vpliva na okolje
- Izvajanje inovativnih rešitev v zasebnem in/ali javnem sektorju za doseganje ničelne onesnaženosti
- Ukrepi, usmerjeni v proaktivno upravljanje suše

Zagotavljanje skladnosti z okoljskimi predpisi in dostop do pravnega varstva

- Krepitev čezmejnih, nacionalnih ali regionalnih mrež strokovnjakov ali izvedencev za zagotavljanje skladnosti z okoljskimi predpisi
- Razvoj in izvajanje strategij in politik ter uporaba inovativnih orodij za uveljavljanje skladnosti z zavezujočimi okoljskimi instrumenti EU in zagotavljanje uporabe načela „onesnaževalec plača“
- Sodelovanje z državljani za spodbujanje uporabe okoljske odgovornosti

Pobude za spremembo vedenja in ozaveščanje

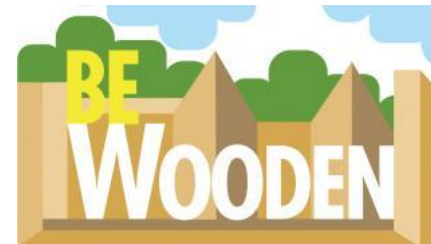
Ključni dokumenti >

The European Green Deal

Striving to be the first climate-neutral continent

Primeri okoljskih projektov:

Podprogrami

Narava in biotska
raznoverstnost

Krožno
gospodarstvo in
kakovost življenja

Blaženje podnebnih
sprememb in
prilagajanje nanje

Prehod na čisto
energijo

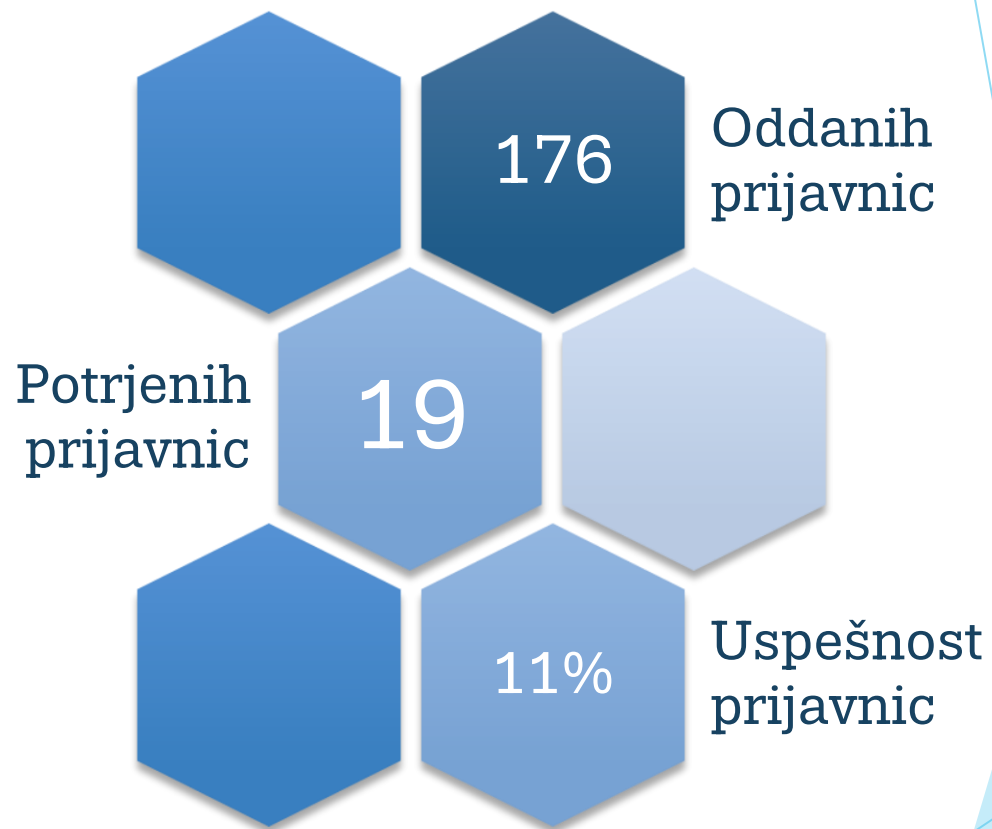
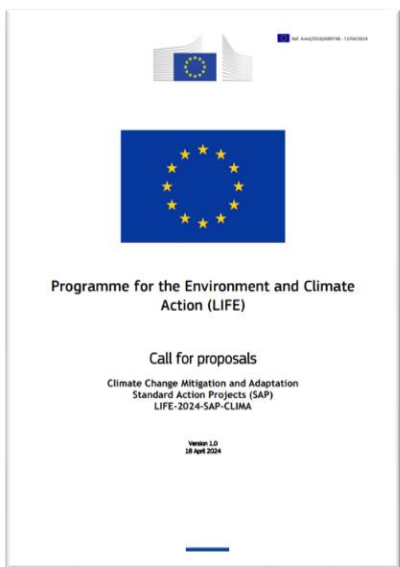
Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje

376.1 milijonov EUR

Statistika LIFE razpisa 2024

Prednostna področja (Priority areas)

“Climate Change Mitigation”

“Climate Change Adaptation”

“Climate governance and information”

Število projektov in višina sredstev na razpisu LIFE 2025

Topic	Topic budget (mln EUR)	Indicative range of project budgets (mln EUR)	Estimated number of projects to be funded
LIFE-2025-SAP-CLIMA-CCM Climate Change Mitigation	28	1-5	+/- 10
LIFE-2025-SAP-CLIMA-CCA Climate Change Adaptation	28	1-5	+/- 10
LIFE-2025-SAP-CLIMA-GOV Climate Governance and Information	5,5	0.7-2	+/- 4

Prednostne politike in zakonodajni okviri

- ▶ Prispevanje k ciljem in nalogam **Evropskih podnebnih pravil**:
  - EU bo do leta 2050 postala podnebno nevtralna
  - Zmanjšanje neto emisije TGP za vsaj 55 % do leta 2030 v primerjavi z ravnmi iz leta 1990
- ▶ Prispevanje k izvajanju **Strategije EU za prilagajanje podnebnim spremembam**
- ▶ Posebne politične prioritete EK v novem mandatu:
  - **Dogovor o čisti industriji** za razogljčenje industrije in znižanje cen energije
  - Izvajanje **Socialnega sklada za podnebje**
  - Znižanje emisij za 90 % do 2040

Predelava, recikliranje in ponovna uporaba snovi, ki tanjšajo ozonski plašč

Ukrepi za podporo prehodu na mobilnost brez emisij v cestnem prometu

---

Razogljičenje drugih vrst prevoza, spodbujanje intermodalnosti

---

Povečanje proizvodnje in uporabe obnovljivih virov energije ter izboljšanje energetske učinkovitosti

---

Ukrepi za zmanjšanje rabe energije in emisij TGP v industrijski proizvodnji in pri ravnanju z odpadki

---

Razvoj in izvajanje praks upravljanja z zemljišči in obalnimi predeli, ki vplivajo na emisije in odstranjevanje ogljika

---

Industrijske rešitve za odstranjevanje, zajemanje, uporabo in/ali shranjevanje ogljika

Področja ukrepov

▶ **Alternative fluoriranim plinom**

Zbiranje, recikliranje in regeneracija snovi, ki tanjšajo ozonski plašč, ter fluoriranih toplogrednih plinov v penastih materialih

Zagotavljanje razpoložljivosti ustreznih alternativ fluoriranim plinom

Odprava ovir, ki jih povzročajo standardi

▶ **Ukrepi za podporo prehodu na mobilnost brez emisij v cestnem prometu**

Obrati za **zeleni vodik**, proizvodnja

Razvoj **posebne infrastrukture** za vozila in mobilnost brez emisij

Pametne rešitve za polnjenje ...

▶ **Razogljichenje drugih vrst prevoza, spodbujanje intermodalnosti**

Tehnološke možnosti za zmanjšanje porabe energije

Izboljšava **operativnih vidikov v vozliščih** (letališča, pristanišča)

Intermodalne rešitve (integrirana izmenjava podatkov, optimizacija načinov prevoza)

▶ **Povečanje proizvodnje in uporabe obnovljivih virov energije ter izboljšanje energetske učinkovitosti**

Za ukrepe, ki jih **ne pokriva** podprogram CET (preverite!)

Poseben poudarek na [RePower EU](#): **proizvodnja bioplina in bio-metana** iz odpadkov in ostankov

Področja ukrepov

- ▶ **Ukrepi za zmanjšanje rabe energije in emisij TGP v industrijski proizvodnji in pri ravnanju z odpadki**
  - Razvoj in predstavitev **inovativnih in stroškovno učinkovitih tehnologij** in rešitev
  - Začetek na ravni, ki ni nižja od TRL 5, in cilj na ravni, ki je največ TRL 8-9
- ▶ **Razvoj in izvajanje praks upravljanja z zemljišči in obalnimi predeli, ki vplivajo na emisije in odstranjevanje ogljika**
  - Izboljšanje **odstranjevanja in ohranjanja ogljika** v tleh in biomasi (npr. v gozdovih, šotiščih)
  - Krožna uporaba bioloških proizvodov, razen lesa
  - **Zmanjšanje emisij iz kmetijstva**, ki niso povezane s CO₂
  - **Zajem ogljika** v kmetijstvu (vzpostavitev monitoringa in shem)
  - Spodbujanje shranjevanja ogljika **v stavbah**
- ▶ **Industrijske rešitve za odstranjevanje, zajemanje in uporabo in/ali shranjevanje ogljika**
  - Trajno **odstranjevanje ogljika iz zraka ali biogenih virov** z metodami, kot so bio-ogljje, vremenske spremembe kamnin, oceanske tehnike...
  - Fokus na **testiranju učinkovitih tehnologij ter razvoju modelov** in zmogljivosti za spremljanje in širšo uporabo rešitev za odstranjevanje ogljika

---

Podpora razvoju politik prilagajanja podnebnim spremembam

Uporaba najsodobnejših orodij za oceno podnebnih tveganj ali izbor stroškovno učinkovitih prilagoditvenih ukrepov

---

Razvoj in izvajanje rešitev, ki temeljijo na naravi ([NBS](#)), za različne vrste območij (ruralna, urbana in obalna)

Odpornost infrastrukture in stavb na podnebne spremembe

Prilagajanje v kmetijstvu, ribištvu in gozdarstvu

Upravljanje z vodami

Prilagajanje na podnebne spremembe in zdravje

Pripravljenost na sestavljena in verižna tveganja (cascade risks)

Finančni instrumenti, inovativne rešitve in javno-zasebno sodelovanje na področju podatkov o zavarovanjih in škodah

Značilnosti

Projekti morajo:

- prispevati k **povečanju zmogljivosti** prilagajanja podnebnim spremembam
- **zmanjšati ranljivosti** povezanimi s podnebnimi spremembami

Da bi prispevali k tem ciljem, morajo projekti prikazati jasno in prepričljivo intervencijsko logiko:

- ▶ predlagane možnosti in metode prilagajanja so **primerne za zmanjšanje** ugotovljenih tveganj in ranljivosti
- ▶ izvajanje teh možnosti in metod v **času trajanja projekta** ter
- ▶ pristop za **spremljanje** in vrednotenje rezultatov, tudi po **koncu** trajanja projekta

Področja ukrepov

▶ Podpora razvoju politik prilagajanja podnebnim spremembam

Podpora nacionalnim, regionalnim ali lokalnim strategij in načrtom prilagajanja podnebnim spremembam

▶ Uporaba naj sodobnejših orodij za oceno podnebnih tveganj ali izbor stroškovno učinkovitih prilagoditvenih ukrepov

Orodja za modeliranje, oceno tveganj in podporo odločanju •

Pilotna orodja morajo končni uporabniki uporabljati že v času trajanja projekta

▶ Razvoj in izvajanje rešitev, ki temeljijo na naravi (NBS), za različne vrste območij (ruralna, urbana in obalna)

Razvoj ocen, smernic in finančnih rešitev za NBS

Povečanje naložb v NBS

Sinergije z ukrepi za odstranjevanje ogljika iz tal

▶ Odpornost infrastrukture in stavb na podnebne spremembe

Koristna dokumenta >

Področja ukrepov

▶ Prilagajanje v kmetijstvu, ribištvu in gozdarstvu

Spodbujanje in uvajanje rešitev, ki **temeljijo na naravi** (ocene, smernice, krepitev zmogljivosti)

Prilagodljivo (ponovno) **pogozdovanje in trajnostno upravljanje gozdov** za večjo odpornost

Uporaba **podnebno odpornih** rastlinskih **genskih virov**

Boljša dostopnost **sistemov za podporo odločanju** in tehničnih nasvetov glede podnebne odpornosti

Rešitve za **shranjevanje vode** v kmetijstvu

Trajnostne in **varčne kmetijske prakse** (npr. agrogozdarstvo, rešitve na osnovi narave)

Pilotni **poslovni modeli in spodbude** za prilagajanje, ki vključujejo odstranjevanje ogljika

▶ Upravljanje z vodami

Metode in rešitve, ki zagotavljajo **varno in stabilno zalogo pitne vode**, preprečujejo suše, poplave, zmanjšujejo porabo vode, še posebej:

Upravljanje voda v vseh sektorjih in čezmejno, z **boljšim usklajevanjem načrtov in mehanizmov** (npr. dodeljevanje vodnih virov, dovoljenja)

Zmanjšanje rabe vode z učinkovitejšimi izdelki, varčno rabo, načrti za sušo ter trajnostnim upravljanjem tal

Oskrba s pitno vodo z upoštevanjem **podnebnih tveganj v analizah** upravljanja voda

Področja ukrepov

▶ Prilagajanje na podnebne spremembe in zdravje

Spodbujanje **zdravstvenih storitev, odpornih na podnebne spremembe**, zlasti v najbolj **ranljivih** skupnostih in območjih

Podpora pri oblikovanju in izvajanju relevantnih politik

Uvajanje **prilagoditvenih ukrepov v sektorjih z vplivom na zdravje** (hrana, voda, stanovanja, urbanizem, zdravstvo, promet, energija)

Krepitev **odpornosti zdravstvenih sistemov na podnebna tveganja** (informacijski sistemi, usposabljanja zdravstvenih delavcev...)

▶ Pripravljenost na sestavljena in verižna tveganja (cascade risks)

Pripravljenost na ekstremne vremenske pojave, zlasti **na lokalni ravni in v najbolj oddaljenih regijah**

▶ Finančni instrumenti, inovativne rešitve in javno-zasebno sodelovanje na področju podatkov o zavarovanjih in škodah

Uvajanje in izvajanje finančnih instrumentov za obvladovanje tveganj

Spodbujanje **širše uporabe zavarovanja** pred naravnimi nesrečami

Sodelovanje med zavarovalnicami, oblikovalci politik in lokalnimi/regionalnimi deležniki

Razvoj inovativnih rešitev za **boljši dostop do zavarovanja** pred naravnimi nesrečami

Ozaveščanje, spodbujanje sprememb vedenja in podpora dejavnostim [Evropskega podnebne pakta](#)

Zelena znanja in spretnosti ter krepitev zmogljivosti za izvajanje politik za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje

Krepitev zmogljivosti, ozaveščanje končnih uporabnikov in distribucijske verige opreme o fluoriranih toplogrednih plinih

Podpora razvoju, posodobitvi in izvajanju nacionalnih, regionalnih ali lokalnih strategij in načrtov na področju podnebja in energije

Razvoj in izvajanje ukrepov [trajnostnega financiranja](#)

Monitoring in poročanje o emisijah toplogrednih plinov (TGP)

Razvoj geografsko natančnih evidenc za sektor [LULUCF](#)

Izmenjava znanja in krepitev zmogljivosti o delovanju sistema EU za trgovanje z emisijami ([EU ETS](#))

Spremljanje, ocenjevanje in ex-post vrednotenje podnebne politike

Značilnosti

- ▶ Razvoj, izvajanje, spremljanje in izvrševanje **zakonodaje in politike Unije na področju podnebnih sprememb** ter prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in/ali prilagajanju nanje
- ▶ Vključuje izboljšanje upravljanja s **krepitevijo zmogljivosti javnih in zasebnih akterjev** ter vključevanjem **civilne družbe**
- ▶ Zgolj ozaveščanje **ni dovolj!** Zahtevajo se **konkretni ukrepi**, ki omogočajo spremembo vedenja ali praks

Področja ukrepov

▶ **Ozaveščanje, spodbujanje sprememb vedenja in podpora dejavnostim [Evropskega podnebnega pakta](#)**

Ozaveščanje in aktivnosti o vlogi **odvzema ogljika in ogljičnega kmetijstva**

Ozaveščanje o **sistemu [EU ETS](#)** za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje

Ukrepi v **podporo najbolj ranljivim državljanom**, ki jih je prizadela energetska in prometna revščina (priprava izvajanja [Socialnega sklada za podnebje, ETS](#))

▶ **Zelena znanja in spretnosti ter krepitev zmogljivosti za izvajanje politik za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje**

Učni načrti in usposabljanja za krepitev znanj za oblikovanje in izvajanje ustreznih politik

Sistemi certificiranja za strokovnjake s področja podnebja in okolja

Podpora **inovativnim modelom participativnega** upravljanja

▶ **Krepitev zmogljivosti, ozaveščanje končnih uporabnikov in distribucijske verige opreme o fluoriranih TGP**

Usposabljanje osebja za servisiranje opreme z uporabo podnebju prijaznih alternativnih rešitev

Ozaveščanje **končnih uporabnikov in dobavne verige**

▶ **Podpora razvoju, posodobitvi in izvajanju nacionalnih, regionalnih ali lokalnih strategij in načrtov na področju podnebja in energije**

Podpora izvajanju nacionalnih podnebnih in energetskih strategij s poudarkom na spodbujanju [podnebne nevtralnosti do leta 2050](#)

Podpora **poročanju o napredku pri prilagajanju** in razvoju merljivih ciljev odpornosti

Področja ukrepov

▶ **Razvoj in izvajanje ukrepov [trajnostnega financiranja](#)**

Razvoj metrik in meril tudi za gospodarske **panoge zunaj okvira taksonomije trajnostnih financ** ter za spremljanje izvajanja [strategije EU za trajnostne finance](#)

Inovativne finančne rešitve v **podporo pravičnemu prehodu**, spodbuda trajnostni potrošnji in proizvodnji in [NBS](#) rešitvam za prilagajanje

▶ **Monitoring in poročanje o emisijah toplogrednih plinov (TGP)**

Podpora nacionalnim, regionalnim in lokalnim zmogljivostim za spremljanje in poročanje o TGP

Rešitve za povečanje sodelovanja in koordinacije med pristojnimi organi

▶ **Razvoj geografskih evidenc za sektor [LULUCF](#)**

Vzpostavitev registrov za odstranjevanje ogljika in sistemov certificiranja ter organizacija dejavnosti za krepitev zmogljivosti in svetovalnih storitev

Oblikovanje metodologij za spremljanje, poročanje in preverjanje ([MRV](#)) za **količinsko opredelitev odvzema ogljika v naravi ali shranjevanja ogljika v proizvodih** (pristopi modeliranja, daljinsko zaznavanje, LiDAR)

Vzpostavitev **javno dostopnih registrov za evidentiranje certifikatov** za dvig transparentnosti in zaupanja

▶ **Izmenjava znanja in krepitev zmogljivosti o delovanju sistema EU za trgovanje z emisijami ([EU ETS](#))**

Oblikovanje **mednarodnih mrež strokovnjakov** za podporo trgom ogljika

Razvoj in izboljšanje popisov emisij, napovedi, sistemov spremljanja in poročanja, ter vrednotenja ukrepov

▶ **Spremljanje, ocenjevanje in ex-post vrednotenje podnebne politike**

Spodbujanje zanesljivega spremljanja, ocenjevanja in vrednotenja podnebnih politik na vseh ravneh

Primerjalna analiza politik za prepoznavanje najboljših praks

Krepitev **sodelovanja med ključnimi deležniki** pri vrednotenju učinkov podnebnih ukrepov

Primeri projektov:

Podprogrami

Narava in biotska
raznoverstnost

Krožno
gospodarstvo in
kakovost življenja

Blaženje podnebnih
sprememb in
prilagajanje nanje

Prehod na čisto
energijo

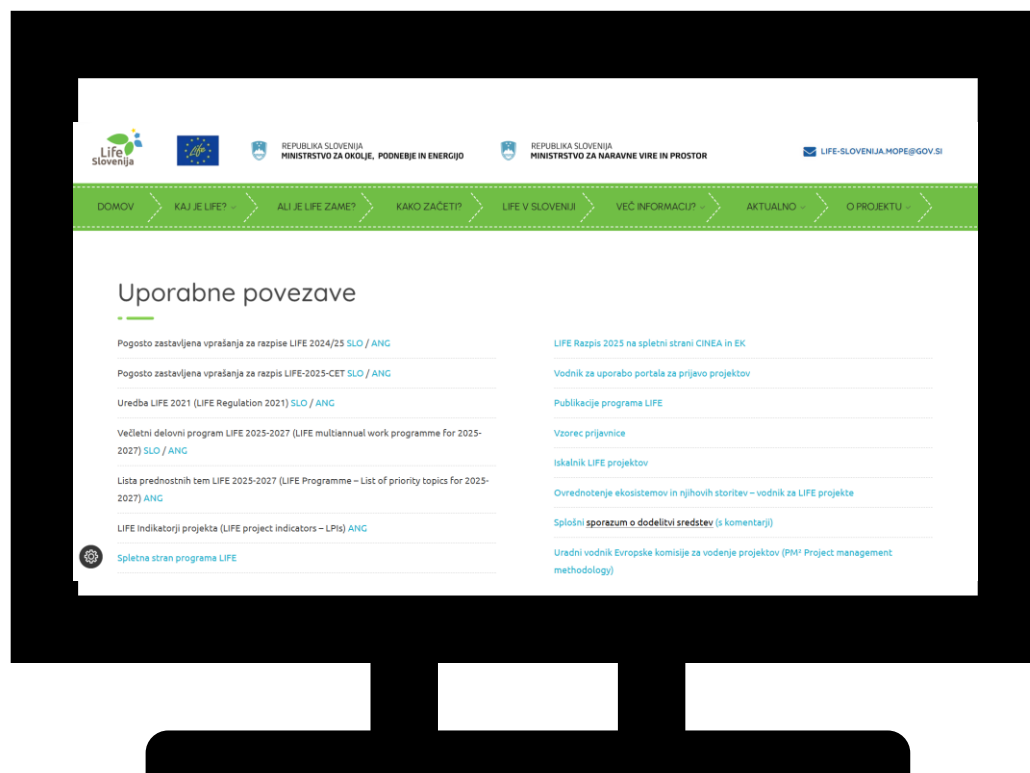

Prehod na čisto energijo

POSEBNA
DELAVNICA!
POMLAD 2026

Druge uporabne povezave in gradiva

▶ Hvala za pozornost!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Sofinancira
Evropska unija

